

'Lijsttrekkersverkiezingen riskant'

Gerrit Voerman over voor- en nadelen

Lijsttrekkersverkiezingen zoals de PvdA die organiseert zijn 'niet zonder risico's voor de partij'. 'Vooral het gevaar van een 'kaping' valt niet uit te sluiten', schrijft Gerrit Voerman, directeur van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen, over het sociaal-democratische experiment met flitsleden.

Wanneer er geen limiet wordt gesteld aan de externe invloed op de verkiezing van de lijsttrekker annex politiek leider, is de partij kwetsbaar. Bij de PvdA moet de keus van de lijsttrekker door het partijcongres worden bevestigd. Maar ook daar hebben 'flitsleden' toegang - om eventueel kwaadwillende invloed uit te oefenen.

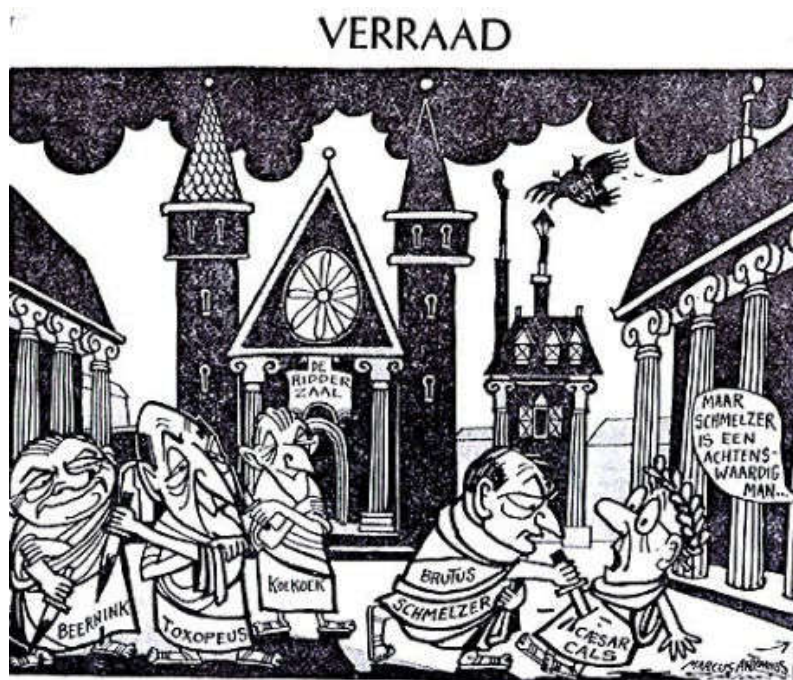
Voerman: 'Ook al zijn er momenteel nog geen tekenen dat er een gecoördineerde campagne wordt voorbereid, het worden om meerdere redenen spannende voorverkiezingen in de PvdA.'

[Lees verder >](#)

'Ook gij, Norbert?'

Plaat van de maand

[Uitgebreide agenda >](#)

'Ook gij, Norbert?' Vijftig jaar geleden waren de kranten er als de kippen bij om de val van het kabinet-Cals - over een motie afkomstig van KVP-fractievoorzitter Norbert Schmelzer - af te doen als een moord met voorbedachten rade. Over de Nacht van Schmelzer, een gebeurtenis die diepe sporen heeft getrokken in de politieke geschiedenis, is altijd iets van broedermoord blijven hangen. Daarom alle feiten en achtergronden nog eens op een rij, inclusief een gesprek met een van de hoofdrolspelers: Harry Notenboom, financieel woordvoerder van de KVP - vijftig jaar

Partners

Agenda

31 oktober 2016, Den Haag

[Het vrije woord college](#)

Haagsch college

2 november 2016, Den Haag

[Economisch beleid Rutte II: een succesverhaal?](#)

Democratie in debat

10 november 2016, Den Haag

[Minister Asscher over de wij-samenleving](#)

Politiek café

Cartoon

[Complex En Toch Aanvaard \(CETA\) >](#)

“

Maar wat klaag ik. Chaque peuple a le gouvernement qu'il mérite! Elke Kamer ondervindt van de Regeering de behandeling, die haar toekomst.

Het vrij-liberale Tweede Kamerlid Boudewijn Nierstraz pakt op 16 november 1916 uit tegen het voorstel om de financiële vergoedingen aan Kamerleden te

geleden.

[De feiten op een rij >](#)
[In gesprek met Harry Notenboom >](#)
[Uit: 'Rondom de Nacht van Schmelzer' >](#)

Man achter de troon

Column

Alexander van Kessel, Centrum voor Parlementaire Geschiedenis

Het meest in het oog springende gevolg van de aanpassing van de formatieprocedure in 2012 was de sterk beperkte rol van de Koning. Als gevolg van de wijziging waren echter ook twee van diens drie vaste adviseurs geheel uit het proces weggeschreven; slechts de Tweede Kamervoorzitter heeft nog een procedurele inbreng. Voordien hadden beide Kamervoorzitters en de vicepresident van de Raad van State een vanzelfsprekende functie. Vooral de laatste speelde op de achtergrond stevast een belangrijke adviserende rol, die soms ook politieke effecten had.

[Lees verder >](#)

Unie & Lidstaten

Europa

- > [Wallonië - klein of groot?](#)
- > [Brexit \(1\) - Supremacy of Parliament?](#)
- > [Brexit \(2\) - Wat doet de rechter?](#)
- > [Italië - op weg naar Itexit?](#)

Op weg naar verkiezingen 2017

- > [Nieuwe met stip: DENK](#)
- > [De Verkiezingsagenda](#)
- > [De Verkiezingsprogramma's](#)

Belastingdienst onder curatele

Waarom een uitvoeringsdienst meestal niet beter wordt van Haagse bemoeienis. Analyse van een voormalig topambtenaar.

[Lees verder >](#)

D66, vijftig jaar later

Wat is er terecht gekomen van de idealen waarmee D'66 vijftig jaar geleden de Nederlandse politiek binnenstormde. Terugblik van een onderzoeker.

[Lees verder >](#)

verhogen – en zo het parlement financieel afhankelijk maakt van de regering.

Uw mening

Bij nader inzien moet premier Rutte zich niets aantrekken van het Oekraïne referendum.

De staat van een parlementariër

Paul Tang

Het lid van het Europese Parlement dat overwoog zich in de lijsttrekkersverkiezing bij de PvdA te storten.

[Lees verder >](#)

Verslagen lijsttrekkerkandidaten PvdA

- [Jouke de Vries](#) (2002)
- [Klaas de Vries](#) (2002)
- [Jeltje van Nieuwenhoven](#) (2002)
- [Ronald Plasterk](#) (2012)
- [Nebahat Albayrak](#) (2012)
- [Martijn van Dam](#) (2012)
- [Lutz Jacobi](#) (2012)

Leeftijd partijen

- [SGP](#) : 98 jaar
- [PvdA](#) : 70 jaar
- [VVD](#) : 68 jaar
- [SP](#) : 44 jaar
- [CDA](#) : 36 jaar
- [GroenLinks](#) : 25 jaar
- [ChristenUnie](#) : 16 jaar
- [Partij voor de Dieren](#) : 14 jaar
- [50PLUS](#) : 5 jaar

Leeftijd opgeheven partijen

Democratisch Verval

De democratie staat zo onder druk dat er veel te zeggen valt voor onderzoek naar 'Democratic Decay'. Pleidooi van een wetenschapper.

[Lees verder >](#)

Kabinetsformaties te boek

Ook achteraf blijven kabinetsformaties spannend. Doe maar geen voorspellingen... Recensie door een onderzoeker.

[Lees verder >](#)

Eén Bestuursrechtspraak?

Komt na een eeuw een einde aan de versnipperd bestuursrechtspraak? Analyse van een wetenschapper.

[Lees verder >](#)

En verder

Nieuws

Schaduwkabinetten: meer dan veertig jaar geleden probeerde links het al. PDC dook in de archieven.

[Lees verder >](#)

Over zonden en andere parlementaire gebeurtenissen - het jaarboek van CPG komt er aan.

[Lees verder >](#)

Die ene Grondwet van Nederland en België samen - tweehonderd jaar later.

[Lees verder >](#)

Het Studentenparlement is weer in zitting bijeen - initiatief van universiteiten en Tweede Kamer.

[Lees verder >](#)

- [ARP](#) (1879-1980)
101 jaar
- [CHU](#) (1908-1980)
72 jaar
- [CPN](#) (1935-1991)
56 jaar
- [GPV](#) (1948-2003)
55 jaar
- [SDAP](#) (1896-1946)
50 jaar
- [VDB](#) (1901-1946)
45 jaar
- [KVP](#) (1945-1980)
35 jaar
- [PSP](#) (1957-1991)
34 jaar
- [RPF](#) (1975-2003)
28 jaar
- [PPR](#) (1968-1991)
23 jaar
- [DS'70](#) (1970-1983)
13 jaar

Subsidiegevers

Gemeente Maastricht

Provincie Limburg

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[Lees verder >](#)

[Eerder verschenen nummers >](#)

[Contact met de redactie >](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Polder](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Hot Issues](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

Montesquieu-Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Valorisatie](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)
[Nederland](#)